

ایکینجی سنہ

حزیران ۱۳۲۶

نومرو : ۱۶

علم حقوق

مُقَابِلِ قَوَائِدِ مَحْسُودِ عَمْرِی

ہرآی نشر اولنور

مؤسس و صاحبی

کرمیہ مہمونی : محمد عارف

قاپتولاسیونلر

یاخود

عهد قدیمه

صدر اعظم حق پاشا حضرتلری

— مابعد —

امور حقوقیه ده حق قضاسی طانیور . یالکنز تبعه آره سنده حکم اوله بیلله
جکاری تصدیق اولنیوردی . [فقط یونانیلر تابعیت مسئله سندن طولانی
بومعاهده بی قبول ایتدیلمر . [۱]

قریم محاربه سنک ظهورنده یونانستان ایله مناسبتمز منقطع اولدی . [۲]

[۱] معاهده نامه مذکورک ایکنجی ماده سی . موجنبجه طرفین مالکنده تولدایدن و یاخود
دولتک متفقه بیننده قرارلاشد برابوب طرفین متعاقدین جانبندن قبول اولوغش اولان
پروتوقوللر احکامنجه اوصورتله طانمش اولان اشخاص دولت علیه و یونان تبعه سندن
عد اولنه جقلردر .

[۲] روسیه سفری ملا بیه سیله یونان شقاوت پیشه لری حکومته کلشیدی . حکومت
سویه یونان قاپتنه سی شدیداً پروتستو ایدهرک حکومت یونانیه اشقیایی تأدیپ و تجاوزاتی
منع ایله دائره عهد و مصافاته دخوله مجبور اولدی .

فقط حامیسی اولان اوج دولتنن ایکیسی : انکلتره ، فرانسه ، بزمه برابر روسیه ایله محاربه ایدیورلردی . تشویق ایتدیلر . بویله ایکیسی اورتسی بر معاهده وجوده کلدی . اشته اوزمانک محصل استعدایدیر . بر طرفدن بویله بر معاهده عقدینی التزام ایتور ، دیگر طرفدن ده حرب ، ایله مشغول اولدیغندن اوروایله انقطاع مناسباتی ارزو ایتورلردی .

معاهده تعاطی اولنور اولنیز یونانیلر مشکلات چیقارمغه ، تطبیقندن ادرلورلو معنای استعزاز ایتیمکه باشلادیلر . معاهدینی باشقه درلو تفسیر ایدیورلر . باشقه درلو اکلایورلردی . اوزماندنبری اختلافی چیقارمقدن بر آن خالی قالمادیلر . دینیه بیلیرکه قاکلیجه معاهده سی قدر اختلافی بر معاهده بایلماشدر . ایشه بو اختلافی معاهده (۱۸۵۵) دن (۱۸۹۷) تاریخنه قدر قرق ایکی سنه دوام ایتدی . و صوک محاربه ده منفسخ اولدی . حال حاضرده بو معاهده یرینه بری قونسلوسلق دیکری ده تجارت مخصوص اولمق اوزره ایکی معاهده بایله جقدر . محاربه اخیریه متعاقب عقد اولنان مقدمات صاحیه نک اوجنچی ماده سنده : تبعه یونانیه نک قبل المحاربه دول سائر تبعه سی مثلاً مستفید اولدقاری معافیات و امتیازاتک قاعده سنه طوقلمسزین قونسلوسلق معافیاتجه سوء استعمالث و قوعنه محل بر اقامق و لازمه عدالتک حسن جریاننه حائل اولان احوالی نبع ایتیمک واعطا اولنان اعلاماتک اجرائی تأمین و افلاس ایشلری داخل اولمق اوزره یونانیلرله اولان اختلافاتنه تبعه عثمانیه و اجنبیه نک منافعی محافظه ایلیمک مقصدیه صورتسویه مخصوصه عقد اولنه جنی « و بشنچی ماده نک ده ؛ اوجنچی ماده ده مصرح شرائط داخلنده اوله رق بر قونسلوس مقاوله سی عقد اوله جغفی تصریح و معاهده قطعیه صلیحه نک ۹ و ۱۱ نجی ماده لرنده مواد مذکوره احکامی تکرار ایدلیمکی کبی اون بشنچی ماده سنده « اشای مذاکرته دولت علیه ایله یونانستان بیننده اختلاف افکار ظهوری تقدیرنده علاقه دار اولان طرفیندن بری و یا دیکری نقاط معترض علمایی درسعاده مقیم دول معظمه سفرا سنک « آر بتیراز » ینه حواله ایده بیله جکی و بونلرک مقرراتی طرفین حقنده مجبوری الاجرا اوله جنی و اشبو آر بتیرازک صورت مشترکده و یا علاقه دارانک مخصوصاً ارانه ایده جکلری

وجهله کرک طوغریدن طوغری به و کرک مخصوصی دلنکرل مرفقیله اجرا اولنه بیله جکی و تساوی آرا وقوعنده حکملرک بر حکم ثالث انتخاب ایده جکاری « بیان ایداشدر .

شوا یضا حادین مقصد : بر کره یونان حکومتی قاپیتولاسیونی اولان دولتلر دن عداولمز . دولت عثمانیه طرفندن بو حکومت بویه بر امتیاز و برلش دکلدر . اوبونی اثباته چالیشمش بر چوق تأویلاته قالفشمشدر . فقط تأویلات اوزریته هرشی اثبات اوله بیلیرمی ؟

قونسولساق مقاوله نامه سی عقدی ایچون دولت علیه و یونان مرخصلری اجتماع ایتدیلر . طول مدت مذاکرات دوام ایتدیکی حالده بر چوق نقطه لرده ائتلاف حاصل اوله مدیغندن مارالذکر اون بشنبجی ماده موجبجه بوراده کی دول سته سفرا سنک حکملرکنه مراجعت اولندی . طرفین ادعا و مدافعاتی حاوی مخطرملر تودیع ایتدیلر . سـفـراده مالاجتماع بر حکم قرارنامه سی *décision arbitrale* اعطا ایتدیلر که حـالـه هـذه مرعی الاجرا اولان یونان قونسولساق مقاوله سی تشکیل ایتدی .

آتیاً — یونایارک موقع قانونیلرندن بحث ایده جکمز صروده بو مقاوله نامه یی اوزون اوزادی به تدقیق ایده جکمز .

حتی یونانستانک اسکی موقعی آکلامق ایچون دیگر حکومتلره تطبیق حرکات ایتسی موافق دکل ایدی . نائل اولدینی امتیازاتی بشقه درلو تدقیق ایتلی ایدی . دولتین طرفندن تبمه اجنبیه به بخش اولنان امتیازانده یونانستان داخل دکلدر . اونکده امتیازاتی واردر ، یاخود اوله جقدر . ویا وار ایدی . فقط بشقه درلودر . قسماً امتیازات اجنبیه دن مستفید قسماً دکلدر .

پارس معاهده سی وقاپیتولاسیونلرجه تأثیراتی

قاکلیجه معاهده سی که بر اجنبی قومه بعض امتیازات مهمه ویرن معاهداتک صوکیدر . آرتق آندن صوکره بویه شموللی بر معاهده من یوقدر .

بونی متعاقب بیوک بر وقعه تاریخ معاهداتمزی ترین ایدیور . اوده : « پارس
 معاهده سی » در قریم محاربه سی نهایتده دول معظمه [دولت علیه ، روسیه ،
 آستریا ، پروسیا ، انگلتره ، فرانسه و اوزمان دول معظمه دن معدود دکل
 ایسه ده روسیه ایله محارب بولان ساردونیا دولتری] پارسده بر قونفراس عقد
 ایدرهك ۳۰ مایس سنه ۱۸۵۶ ده پارس معاهده سی امضالادیلر . بو معاهده نك
 حدودجه تغییراتی موجب بعض احکامی بولغله برابر دولتره متعلق بر ایکی
 فقره سی مهمدر . او زمانه قدر آوروپاده موقعمز پارس معاهده سندن صوکره کی
 موقع دکل ایدی . زمانزده حقوق نقطه نظرندن آوروپالیر بر عائله کی
 برلشمشادر . بو عائله نك مناسباتی تعین ایدن بعض قواعد عمومی و ارذر .
 بونلر آوروپا عائله سندن خارج اولنله - مثلا بوکون بعض شرق حکومتارینه -
 قارشو تطبیق اولنمز او کی حکومتلر بو قواعد عمومی دن قسماً استفاده ایدرلر .
 اوده انسانیته تعلق ایدن احکامیدر . بونلر عائله دن دکلدر دیه طبیعی اسرایی اعدام
 اولنمز . حس انسانیت بوکا مانعدر . فقط عائله دن خارج قالان بر حکومتی
 آوروپالیرك یکدیگرینه قارشو تطبیق ایستکلری سائر قواعد دن استفاده ایدمزلر .
 اولنله دینیرکه : سرك حالکمز ، موقعمز ، معیت و مدنیتکمز بشقه در . بلکه
 او حکومت بو قواعد عمومی احکامنك تطبیقه لایق دکلدر . مثلا : بر دولت
 تبعه سندن اولان بر مجرمك اعاده سی طلب ایدیور . اعاده مجرمینده مجرمی
 ایستین دولتک ناموسنه امنیت اولنه حق مجرمك عسکر و یا جرائم سیاسییه
 ایله متهم اولمیوب بر جنایت عادیه ایله محکوم اولدینی تأمین ایدیله جك طبیعی
 مجرمی اعاده ایدن دولت او آدمی قربانلق قویون کی ویریه جك ، اعاده یی
 ایستین دولتدن آلدینی تأمینات ایله بونك بر مظنون اولدیغه ، مجرمیتی ثابت
 اولمزسه کندوسنك جزا دیده اولمیه جفته و حقنده هروجهله ایجاب عدالتك
 اجرا اولنه جفته امین اوله حق . چونکه نهایت بو آدم کش ، التجا ایشدر .
 فقط مجرمك اعاده سی طلب ایدن دولت مقتضای عدالتی تطبیق ایده جکندن
 امین اولمزسه نه اوله حق ؟ منتظم بر محکمه سی یوق ایستنه یلن آدم کیدر کیمز
 پارچه لانه حق کناهدر . اونکده جانی وار ، اوده الهك بناسیدر . ایسته بویله

اعاده مجرمین کی شیلر واردر که بوباید دولتلر یکدیگرینه قارشو تسهیلات کوسترلر . اما کنه دولردن آشاغی اولنره بوسهیلاقی کوسترملر . بونقطه نظر دن او وقته قدر دولت علیه آوروپا عالمه سندن و آوروپا دولتلرنجه مؤسس اولان قواعد عمومیه احکامندن خارج طوتیلوردی . فقط پارس معاهده سی بویله بر استثنائیه نهایت ویرمشد . او معاهده بر ماده واردر که — یدنجی ماده ده [دولت علیه نك تمامیت ملکیه و استقلالیت عالییه سی کفالت مشترک] دویله ایله تصدیق قلنمعله برابر آوروپا حقوق عمومیه سندن حصه دار و خلفه سیاسیه سنه داخل اولمغه استحقاقی — تصدیق اولمشدر . بو ماده موجبنجه دولت علیه دخی آوروپا عالمه سنه یعنی جمعیت دویله ده داخل اولان دولتلردن معدود اولمشدر . اولنر آرهنده جاری اولان قواعد هر نه ایسه دولت علیه ده استفاده ایده جکدر . (بویله بر فقره نك معاهده یه کیرمسی ارتق احوال قدیمه نك مستثنا برحاله کیرمسی ایجاب ایدر . ارتق بوندن صوکره دولت خارجه نظرارتی تشکیل ایتش ، بوقواعدی ازهرجهت تطبیق ایتمکده بولنش ، دولت اووقت بوقاعده موضوعه نك نتایج طبیعیه سی استحصاله چالشمش ایدی . عالی پاشا بر بیاننامه یامش و بونده قونفره یه : « مادامکه بزی قبول ایتدیکنز بزه آوروپا حقوق عمومیه سندن استفاده ایده جکنز . بوحقوقه منافی اولان شیلری بزدن قالدیرک آوروپاده قونسلوسلرک حق قضاسی کی برشی بوقدر » تکلیفنده بولمشدر . بوزایت مهم بر تکلیف ایدی . حتی قونفره بوجهتی نظر دفته آلدی . و بویکی شیلر تدریجاً قالدیه بیلیر . تدریجیه اساسده مؤسساتکنزک اکیالیدر . مؤسساتکنز اکیال اولندجیه و بونلرک کفایتی حقنده ظن عمومی حاصل اولدجیه قالدیرلر » قرارنده بولندی که بوجهتلر پارس معاهده سی ۲۵ مارت سنه ۱۸۵۶ تاریخی بروتوقوللرنده مندرجدر . (نته کیم قایتولاسیونلرک تدریجاً قالدیرلمسی کیفیتی ژاپونیسیایه دخی تطبیق اولندی . بش سنه اول بوباید بر معاهده یاپلیدی . ومدنک انقضاسیله امتیازات لغو ایدلیدی .) قایتولاسیونلرک تدریجاً قالدیرلمسی تأمین ایده جک ارزولره میندرکه ممالک عثمانیه اصلاحاتنه دائر یکی برخط هایون نشر اولندیکه کلخانه خط هایون سندن بشقه در . ۱۲۷۲ تاریخی اصلاحات

فرمان عالیهی بوخط هایونی پارس قونفرده سنه تبلیغ ایتدیلمر . معاهده نك دیگر بر ماده سنده دولت علیه کندولکنندن اصلاحات اجراسی ایچون تبلیغاته بولنمشدر) یولنده برجه بولندینی کی بوباده کی افکار هایونك عالی بر قیمتی حاز اولدینی تقدیر ایدلمشدر . بوبلیغ کیغتی دخی امور داخلیه مداخله یی موجب اولیه جق برفقره احتیاطیه ایله معاهده به درج ایدلمشدر . طقوزنجی ماده نك متن رسمیهی شودر . [۱۰]

حاصلی بو معاهده ده بزم ایچون مهم فقرملر واردر . عهد نه طقوزنجی یولده اولمیدر ؟ بو معاهده ارانه طریق ایدیور . عهد قدیمه بتون قوای حقوقیه یی جامع دکلدر . کنایکین بر حقه پامش دکلدر . بعض شیلر خصوصاً - سنده استثنائی قواعد قویمش . بوقاعده لردن ماعدا احوالده ینه حقوق دول قواعدی تطبیق اولور و بوکا کیسه اعتراض ایدمن .

ینه بو اساس موجبجه قایتولاسیونلرک هر هانکی بر مسئله سنده دولت تأسیساتنك کفایتی اثبات ایدرسه اولاری قالدیرک دیمکه حق واردر . دولت بر معاهده یی اجرا اتمه جکم دیه یلیر . معاهده مدتی نامحود اولورسه اجدام قرارلشدیرمش دیه قسامته قدر باغلی قلمزیا بن اجرا اتمه جکم زمان کچمش بنسأ علیه احکامده دشمشدر دیه یلیر . پارس معاهده سی بو حق آیریمجه ویریور . یکی احکام اسکی احکامک ضدیدر . ارتق او اسکی حکملرک اسکی سوزلرک لزومی قالمدی . مثلاً عهد قدیمه ده محکمه ده ترجمان بولنسون دینمشدر .

[۱۰] ذات حضرت پادشاهی تبعه لرینك سعادت حالارینه ، صرف اولان همت متوالیه لری اقتضاسنجه قومیت و دیانت آرمیه رق جمله سی ایچون موجب اصلاح حال اولمله برابر ممالک شاهانه لرینك خرسثیان اهالیسی حقلرنده نیات عنایتکارانه لری تأیید ایدر برقطعه فرمان عالی احسان بیورمش اولدقلرندن و بو باده اولان افکار شاهانه لرینه بر دلیل جدید ابراز اتمک ایستکلرندن اراده مستقله شاهانه لرندن صادر اولمش اولان اشبو فرمان عالینك دول معاهده به تبلیغی تنسیب بیورمشلردر . دول معاهده اشبو تبلیغ قدر عالیهی اثبات و تأیید ایدرلر . شوراسی قویاً مقرردرکه اشبو تبلیغ ذات حضرت پادشاهینك نه کندی تبعه سیله اولان معاملات شاهانه لرینه ونده سلطنت سنبه لرینك اداره داخلیه منه کرک منفرداً و کرک مشترکاً مداخله اتمک ایچون هیچ بر حالده دول معاهده به بر حق و صلاحیت ورمیه جکلدر . »

نیچون؟ چونکه اجنبیلر لسان بیلمز لردی. لایقیله کندولرینی مدافعه ایده -
 میه جکلردی. لسان بیایر آدمارده یوق ایدی. حاکم ترجمان نروده بولسون؟
 استانبولده اولقدیر مشکلات اولسه بیله مثلاً سیواسده فرانسیزجه سوبایین آدم
 نروده بولسونده ترجمانلق ایتسون. ایشته قونولوسک آدمی واریا کیتسون
 ترجمانلق ایتسون. یوقسه محکمه نك حکمنه مداخله ایتسون برلکده مذا -
 کرده بولسون دیه عهدوده لافیردی یوق.

زماننرده محاکمه یه برچینی کلسه بیله محاکمه بنه بر آدم بوله جق اوکا ترجمانلق
 ایتدیره جک هیچ اولمزسه مظلونك افاده نی یازدیرر ده تخلیف اولمش، بر
 مترجمه ترجمه ایتدیرر. بو کون مدافعه سی دیکله نلکسیرین بر مظلونی محکوم
 ایتک قابلمیدر؟ زمانمز مؤسساتی بو احکام عتیقه نی اراق محو ایتمشدر.
 او حالده دولتشکده بونلری الغایه حق واردر. فقط طبیعی بوکی مسائل
 بر کونده حل اولماز. رأی خودیله ده دکشیدیر مک یا بجه جف دیمک بیوک بر
 قوته مالیکیتی مستلزم اولدینی جهته قولای بر شی دکدر. ان شاء الله سایه
 مشروطیتده زمان ایله تدریجاً دیکشیر زائل اولورده حقوق دوله موافق
 احکام تأسیس ایدر. خاطرده طوتیه جق شی شوردکه بر اجنبی بر شیده
 اکر حق وار دیر ایسه همان حکم ایتاملی کوزلجه اوقوملی بو حق
 تقدیر ایتلیدر.

نایماً بوکی شیلرده ممکن مرتبه توسیعه دکل تحدید جهته کیتلیدر.
 حقوق قدیمه نی ارتدیرمق، توسیع ایتک پارس معاهده سی احکامنده مغایر
 اولور. عهد قدیمده تطبیق ایدیله جک احکام یوق ایسه مسئله نی حقوق
 دول احکامنه کوره حل وفصل ایتلیدر.

ایکنجی تجارت معاهده لری

پارس معاهده سی نتایجندن بریده یکی تجارت معاهده لری اولدی. واقعا
 اووقت قونولوسلرک حق قضایی مسئله سنک اسباب الغایه اصلاحات

زماننده دوشونیلپور دینلیدی ایسه ده تجارت معاهده لری نك در حال تجدد اولنسی ارزو ایدلیدی . (۱۸۶۱) تاریخنده مذا کراته کیریشلیدی . و (۱۸۶۲) تاریخنه طوغری بتون حکومتلرله عموم تجارت معاهده لری تجدد اولندی . بالجله تجارت معاهده لری ۲۱ - ۲۸ سنه مدتلرله یوزده سکز كرك رسمی اساس طوتیلهرق عقد اولدی . بعض اشیا ایچونده یوزده سکز نسبی محافظه ایدیهك صورتده تعرفلر تنظیم اولندی . احکام تجاریه یکیدن وضع ایدلیدی . و بوتجارت معاهده لری قایتولاسیونلرله اولکی تجارت معاهده لری نك تجارت وسیر سفاننه متعلق احکامنی تمامیه قالدیردی . [بو احکام اراق قایتولاسیونلرله ارنماز . کرجه یکی تجارت معاهده لری نك ده مدنی منقضی اولمش ایسه ده احکامی موقتہ محافظه ایدیلپور [۸] یالکز قایتو - لاسیونلرک تجارت وسفاننه عائد اولیان قسمی باقیدر . تجارت معاهده لرنده بو معاهده ايله تنظیمی قرارلشدیریلن احکامندن بشقه سی باقیدر . یولنده صراحتلر واردر . بوتجارت معاهده لری تجارت وسیر سفان مسائلنی تنظیم ایتمشدر . [ذاتا بوسایه ده قایتولاسیونلرک درنده اوچی ایتمشدر . اراق بوخصوصه عائد مسائلنی یکیدن آرایوب او قومغه لزوم قالمامشدر . اونلرک یرینه یکی معاهدات احکامی قائم اولمشدر .]

فقط تجارت معاهده لری بعض دولتلرله تجدد اولندی . مثلاً ایران حکومتی یاتیق ایسته مدی . ایش کشمکشده قالهرق اسکی اصول ابقا ایدلیدی . [شمعی ابرانلر یوزده آلتی كرك رسمی ویررلر . حالبوکه سائرلر یوزده سکز ویرر .] [۹] بارس معاهده سی تاثیر اتندن بری تجارت معاهده لری اولغله برابر - اسکیدن

[۸] دوت سنه مقدم روم ایلی اصلاحاتی مناسبتیه دوات آجیلان مصارفی تسویه مدار اولوق اوزره كرك رسمنه یوزده اوچ ضمنه تشب ایتش ایدی . دولتلر برطاقم اسباب درمیان ایدرک ابتدای امده بوکا راضی اولامش ایسه ده برچوق مذاکراندن صکره برطاقم شرائط تختنده اولهرق كرك رسمنک یوزده اون بره ابلاغنه موافقت ایتشلردر .

[۹] ۲۹۰۲ تاریخنده ایران ايله اك زیاده نائل مساعده ملت معامله سی اساسنه مستند برمقاله نامه عقد اولنشدر .

خیرلی - بعض تأثیراتی ده اولدی . او وقت باب عالیک پارلاق بردوری ایدی . واقعا اداره داخلیه نظر ایدیلورسه زمانمزه کی تکملات او وقت وجوده کلامشدی . نافع ، معارفده ترقی یوق کبی ایدی . اسکی زمانلرده کرک شمندوفر یول ، لیمان و کرک مکتب خصوصنده یک بیوک تسبیلر اولمشدر . مع مافیه بوکاده غوائل داخلیه نک یک چوق تأثیراتی اولمشدر . دولت او وقت ۱۵ - ۱۶ سنه ایچنده درت ، بش بیوک مسئله کچیردی . [کرید ، جیل لبنان ، قره طاغ کردستان]

شوقدرکه آوروپا ایله ادلان مناسبات جهتندن اساسلی ایشار یاپلندی . امور داخلیه دن زیاده دولت مناسبات خارجیه سی دوشونیوردی . نتیجه سی اوله رق بر قاچ خیرلی اجراء خارجیه رونما اولدی که تأثیراتسندن بریسی ده « تابعیت مسئله سی » و نتیجه سی اولان « تابعیت قانونی در .

[تابعیت قانونی]

اسکیدن دولتک تابعیته عائد قانونی یوق ایدی . تابعیت عثمانیه فصل وجود بولور . تابعیتدن فصل جبقیلور . اجنبیلک فصل ثابت اولور . بورالری هیچ بیلنمزدی . بوکامقابل بر چوق فنا اصوللر تأسس اتمشدی . سفیرلر ، قونسولسلر ایسته دکری آدملره بر [برات محبت] ویرلرر و او آدمک کندی محمیلری اولدیغنی حکومت محلیه تبلیغ ایدرلردی ! او آدم اجنبی اصطلاحنجه آرتق [باراتر] بر اتلی ایدی . مثلاً بریسی ایچون بو آدم انکلیز محمیسدر دینلنجه آرتق اوادم بو انکلیز تبعه - نک - ویرکودن معافیت - کبی امتیازاتسندن هر صورتله استفاده ایدر ایدی . بویله جه مملکتده بیکارجه محمیلر وار ایدی .

تابعیت مسائلی تأمین ایدن مؤسسات ناقص اولدیغندن امتیازات اجنبیه نائل اولمق ایسته یلر کیدرلر اجنبی حایه سنه کیرلردی . تجارتله مناسباتده بولنانلرک همان هپسی اجنبی اولمشلردی . کذا بعضلری خارجه کیدرلر . اجنبی اوله رق ینه عودت ایدرلردی . بو حال بدرجه یه کلش ایدی که دعواسی اولان

بر آدم همان کبیر راجنی پساپورطی آلیرو کندیسنی اجنبیلر کی تر جان حضورنده مدافمه ایدردی . حالبوکه شمیدیکی کی مختلط تجارت محاکمه لری . حکمه اساس اوله جق تجارت قانونری یوق ایدی . مکرکه مختلط بر قومیدسیون واردی . حکملرده کبی ایدی . بوکبی حکملرده سفارتلرک خاطری قیرلمسون ، باطردی چیقمسون دیه دائما اجنبی طرفی التزام ایدیلبوردی که بر آدم ایچون آرتق محکوم اولق احتمالی یوق ایدی . خلاصه بواوقدر فیا برشی ایدی که دولت بوکا تحمل ایدمزدی . [تبمه سندن ممالک اجنبیه بر آدم کیتمش بر ایکی آی اوراده اقامتن صکره بر پساپورط آلمش بن اجنبیم دیه گلش ؛ مدعی علیه اولان آدم صیقشمش ، آکلامشکه حقسزلق ایدیور . حکومتی ده بو حقسزلی کندیسنه ایتدیرمه جک همان پساپورط آلیر طایا ایدردی .] خلاصه بر جوق سوء استعمالات اولیوردی . بالطبع بومسئله نازک نک اوکفی آلمق ایچون دولت تابعیت قانونی یایق لازم ایدی . اساساً اسکیدن ده بویه بر قانون تنطیمی خاطره گلشدر . فقط بیوک بر حقسزلقده بیله تعاملی قالدیرمق کوچ اولور . حالبوکه سیاست بر دور تجدد باشلامشدی . پارس معاهده سنده تنظیم قلمش احکام عمومیه تطبیق ایدیه جک دینلمشدی . شورای دولت ، ولایت تشکیلاتی کی بر جوق تشکیلات وجوده کتیرلمشدی . ایشته دولت بو تأثیرات سیاسیه دن استفاده ایدرک شمیدی جاری اولان تابعیت قانونی (۱۲۸۴) - (۱۸۶۹) تاریخنده نشر ایلمشدر . بوقانونک ممالک عثمانیه ده تطبیقی سفارتخانه لرده قبول ایتدیلر . — واقعا قبول ایتماک حقاری دکل ایدی . یعنی اونلرده بونی تنسیب ایتدیلر . بوقانونک تطبیق یالکیز بر حکومتله مشکلاتی موجب اولدی . اوده امریقا حکومتدر . او حالا بو تابعیت قانونی قبول ایتدیر . بو حکومتک تابعیت مسائلنده عجائب بر مسلکی واردر . بونقطه ده از ، جوق بتون دولترلره بوزوش ، ش چارپش ، شدر . نهایت اروپا ایله اولان تابعیت اختلافک — تعاطی اولنان تابعیت مقاوله لری ایله — اوکی آلمشدر . بزم تابعیت قانونک نشریله برابر امریقا ایله اولان اختلافده باشلادی . مثلاً امریقا بر ادبی حمایه ایتمک ایستر دولت قبول ایتمز . چونکه او آدم اصلونه

موافق اوله رف تابعیت عثمانیه دن جیقمامشد. اختلافانک حلی ایچون مقاوله نامه تنظیم اولنق جهتی مذاکره حتی بزم طرفدن مقاوله تصدیق بیلله ایدلدی . ۱۸۷۴ تاریخی مقاوله نامه) فقط امریکا سانوسی رد ایده رک تصدیقندن امتناع ایددی. صکره دولت سنونک تکلیف ایتدیکی تیدیلاتی ده قبول ایددی. فقط اورته به بشقه مسائل کیردیکندن ینه یوز اوستی قالدی . فقط دیگر دولتلرله بو خصوصه دائر اولان اختلافات آرتق کسیدلدی . ملکتلرله مخیرلرله قالمادی . محمی اولانلرله تابعیت عثمانیه به رجوع ایتدیلر . خلاصه کچن عصرک صوکلرنده بیوک برشی یاپلمش ایسه . دواتی مهالکدن قورتاران بر اثر وار ایسه اوده تابعیت قانوندر . بوزره بسیط کورینور . لیکن بو قانون بایلمه سه ایدی . بوکون ویرکو ویرر بیلیم که قچ کنی قایردی !! . طبعیعدرکه هرکس ینه ایشینک قولانی بولور . فقط بوقانون تابعیت مسائننده سوء استعمالاتک اوکنی آلمشدر .

والحاصل عهود قدیمه ک تأثراتی تعدیل ایدن الک بیوک اثرلردن بری تابعیت قانوندر . زمانزده تابعیت اختلافی اولمز دکل اسکی بوزوق معاملاتدن طولانی اختلاف تحددت ایده بیلیر حکومتلرله دیگر تابعیت مقراتی کذا لوندره برتوقولندهده بعض تابعیت مقراتی وار . حبله قاریشدیریلررق تابعیت مسائنک سوء استعمال ایدلدیکی وبنام علیه اختلاف ظهور ایتدیکی ده اولور . مع مافیه دولنک الده بر اساس سالم وار . اختلافی حل ایچون ایشک تابعیت قانونه مخالف اولدینی اثبات ایدیمنجه ، اورته ده بر قانون بولوتجه احکامی قبول ایتک دیگر طرف ایچون ضروری اولور . بشقه بر سوء استعمالک اوکنی آلمق ایچون بودورک بر اثری ده وار : اوده مستخدمین ممتازه مسئله سیدر . اسکیدن بری سفیرلر ، قونسولوسلر بعض آدملر استخرام ایدرلر . بونلره یساقچی وترجان دیرلردی . وبو آدملری کندی تبعه لری کبی عد ایده رک حمایه ایدرلردی . بونلرک مقداریده تحدید ایدلماش ایدی . اسکی معاهداتده قونسولوسلرک استخدام ایتدکاری ترجمانلر . قواصلر کندی حمایه لرنده بولر ! کندی تبعه لری کبی معامله

کوره ! دینامشدهی . مثلاً دولت بر نظام یا پیش تبعه سینه بعض تکالیفده
 بولنش بونلر او تکلیفی طانیزدی . دوات قرعه اصولی قومیش ، بونلر
 امتناع ایدر بزاجبی تبعه سی یز دیرلایدی . تبعه غیر مسلمه بدل عسکری ویرر
 بونلر ویرمکدن امتناع ایدر ایدی . دیگر طرفدن قونسولوسلر جانک ایستدیکی آدمه
 ترجمان ، قواص اعنوانی ویرر . تبعه سندن مملکت داخنده بش کشتی اولمدیغی
 حالده یکر می کشتی بی ترجمان قواص یاپاردی ! حکومت بو معامله لردن بیقیدی .
 باقدی که بونلر باشه چیقار حال دکدر . [راست کلن آدم قونسولوسه مراجعت
 ایدیور . بی قواص نصبایت ، ایلق ایستهم دییوردی . قونسولوس ایچون
 باد هوا خدمتیجی . نیچون استفاده ایتسون ! ... صکره او آدم لرده بوجایه دن
 استفاده ایدرک بر طاقم نظامانه رعایتسزلاک ایتسون !] بناء علیه (۱۲۸۰)
 تاریخنده دولت اجنبی قونسولوساقلرینه داتر « بر نظام یایدی . ویر قونسولوس
 معیتده قاچ قواص ، قاچ ترجمان بولنه جنی بونظامده کوسترلدی . و بونلرک
 درجات امتیازی ویدل عسکری و امتیازلرینک عالیه لرینه شعولی مسائلی تعیین
 وتحدید ایدلدی . بونظامنامه ده برده اجنبی تجار خدمتمنده کی تبعه نیک موقعی نه
 در تعیین ایدلدی . اولدن تبعه دن بری بر اجنبی تجارینه وکیل اولنجه آرتق
 اوتجبارک تابعیتی نه کی امتیازات تامین ایدیورسه اوندن استفاده ایتک
 ایستردی . آدم اولدیرسه قونسولوسی بر اقرز قاریشیردی . حالبوکه بو
 حاللر دولت ایچون مضر احوالدن ایدی . [عین مسئله فاسده دخی ظهور
 ایش و بونک ایچون اروپاده بر قونفرانس یاییله رقی بر درجه یه قدر
 تحدید ایدلشدر .] ایسته بو مضر احوالک بزده بر نظام مخصوص ایله اوکی
 آلدی . ارتق بویله مستخدمین ممتازه مسائلی تحدت ایده مز . ایتسه بیله اورته ده
 بر نظام واردر . آکا تطبیق اولنه رقی حلی قولایدیر . ینه بو دورک فائده لی
 اثرلرندن بریده قونسولوسلرک کمرک معافیتنه داتر تنظیم قلنان نظاماندر . عهود
 قدیمه موجبنجه کرک قونسولوسلرک وکرک بعض مؤسسات رهبانیه نیک -
 مناسترلر ، مکتبلر کی کرکرلرجه معافیتی وار ایدی . واقعا قونسولوسلر ایچون
 کرک معافیتی غیر مانوس ، فاحش بر شیده دکدر . حتی اروپاده دخی بویله

بر معافیت طانیابور . فقط محدود بر اقلیدر . حالبوکه عهد قدیمه ده بو جهت يك آجیق بر اقلامشدی . بو معافیت سایه سنده بر چوق اجنبیلر تجار دن اولان قونسولوسلر کمر کدن باد هوا مال قاچیر برلردی . بر اجنبی تجار قونسولوسلق صقندن استفاده ایدر کمرک رسمنی ویرمزدی . تجار دن اولیان قونسولوسلر بشقه بر تجار حسابنه مال کنیر تدیرردی . طبعی بو اینی بر شی دکلدی ، کمرکار تنظیم و تجارت معاهده لرله تعرفه لر تأیس اولنجه دولنجه بونک دخی نظر دقه آلمسی لازم کلدی . یدی ، سکز سنه صکره قونسولوسلرک امتیازات شخصیه لرینه دئر نشر اولان بر نظامنامه ایله بو معافیتک اساسلری وضع و تحدید ایدلدی . واقعا تجار دن اولیان قونسولوسلر ایچون نامحدود صورته کمرک معافیتی قالدیر یله مدی . لیکن تجار دن اولانلره محدود بر معافیت ویرلمکه برابر بونلرک اشیا سی معاینه اصولنه تابع طوبلدی . [شیمدی تنظیم اولنان تجارت معاهده لری تجار دن اولیان قونسولوسلرک دخی معافیتی تحدید اتمک اساسنه مستنددر . شیمدیکی حاده بونلرک معافیتی نامحدودر . موضوع بحث اولان تجارت معاهده نامه نری عقد اولنه مامشدر .]

مؤسسات خیریه ایچونده مقدار معافیت تحدید ایدلدی . مثلا خسته - خانه لرده کی یتاقلرک ، مکتب لرده کی شاگردلرک ، مناسرتلرده کی رهبانک مقدارینه کوره معافیتدن بشقه اوله جقلرک نه مقدار و قیمتده اشیا کچیره یله جکاری تعیین اولندی که بوسایه ده واردات رسومیه ایچون اهمیتلی بر اساس وجود بولمش اولدی . بو دورده یعنی : قریم ایله مسئله زائله آرهنده اجنبیلره یکی بر حق ویرلمشدر که اسکیدن بوق ایدی . بوده استمالک حقیدر . بو مسئله اسکیدن بری دونوب دولاشیوردی . عهد قدیمه ده استمالکدن بحث اولنمیشدی . بناءً علیه اجنبیلرک ترکیاده بویله بر حق موجود دکل ایدی . معلومدر که قاعده بر اجنبینک بر مملکتده حقوق یوقدر . یعنی بر مملکت قوانینک تعیین و تأمین ایتدیکی حقوق تبعه سنه مخصوصدر . بالکیز اجنبیلرک حقوق طبعیه لری مصوندر . هر کسک حقوق طبعیه سی اولدینی کی اجنبیلرک ده واردر . بو حق کیمسدن دریغ اولتماز . بر اجنبیه (سن اجنبیسک اتمک

آله ! لباس کیمه !) دینیه مز . بونلر اونک حقوق طبعیه سیدر . فقط بر
مملکتده مال ، ملک صاحب اولمق ، اراضی اقسامندن برینه مالک اولمق حقوق
مدنیهدن معدوددر . هر انسان مال صاحب اوله ماز ، تجار اوله ماز ، (حقوق
عمومیهدن اولان غزته چبقارمق ، مکتب آحق ، عقد اجتماع ، عقد شرکته
بویله در .) بوکبی شیردن - قانون ویا بر معاهده منعقد اولدقجه - اجنبیلر
استفاده ایدهمز . مادامکه عهود قدیمده بوکبی مباحثه تصادف اولمه میور .
شو حالده مملکتهمزده اجنبیلرک حق استعمال کی طانیله ماز . فقط صکرده
مملکتهمزده اجنبیلردن سرمایلی آدملر چوغالادی . بونلر املا کده صاحب
اولمق ایستیدیلر . بعضیلری کندیلرینی عثمانی کبی کوستردیلر . مثلاً لاتین
قانیلاریه سندن علم و خبرلر آلیرلر - چونکه مملک عثمانیهده لاتین تبعه ایچون
دولت پاپالق مقامی وروماده کی لاتین قاردینالی طانیازدی . بونلر عامده معامله لر
ایچون انجق قانیلارلق ایله مناسبته بولنور . - عثمانی کبی املا که تصرف
ایدرلردی . صکرده بوندن بر چرق تابعیت مسائی تحدت ایدردی . بعضیلری ده
مواضعه عثمانی تبعه عهده سنده اوله رق املا که متصرف اولورلر . بوندن ده
مواضعه دعواری چبقاردی . الحاصل کورلدی که مملکتده حق استمالک
طانیلمسده اجنبیلر استمالک ایدهبیلورلر . معتبر بر سندله تحقق ایدن بر مو ا -
ضمنی حکومت فصل ابطال ایتسون . ینه اجنبی او مالکه فعلاً تصرف ایده جکدی
(دیگرک اقراریه ، بیانیله او ملکک متصرفی ینه اجنبی اولبوردی)

بو سببله حق استمالک بسبتون منع ایدیلهمدی . سفارتخانه لرده اصرار
ایتدیلر . دولتکده اوروبا ایله اولان مناسباتی بو مساعدنی دریغ اتمکه متحمل
دکل ایدی . دنیانک هر طرفده طانیتمش اولان بو حقک بزجه مستثنای قلمسی
مناسب کورلمدی . فقط دولت یکی بر حق طانیتمده اولدیغندن اجنبیلره و بریله جک
حق استمالک کده تبعه عثمانیه نک تابع اولدقلری قوانین و تکالیفه تابع طوتلمسنی
تأمین ایده جک وسائله تثبیت ایتدی . بونک ایچون بر نظام یاپدی . بو تبعه
ایچون نه کبی تکالیف وضع اولتمش ایسه اجنبیلرکده بونارله مکلف اوله جقلرینی
تأمین ایچون سفارتلردن تصدیق و تعهدی متضمن بر پروتوقول آلدی . بو

برو توقول موجبجه: سفارتخانه! دولتک تعیین ایتدیکی شرائطه موافقت کوستر دیار . اکر دولت او وقت احتیاط سزلق ایدوبده بویله بر برو توقول یابدیر ماش اولسه ایدی ... چونکه اجنبیلر کیجه ، کوندوز حدود امتیاز لرینی توسیعه ساعی اولدولر ندن - یته املاک ویرکوسی ویرما مکه جابا لار لر دی . واقعا بوا رزونه عقلا و نه حقوفا طوغری برشی اولمزدی . شو نقطه ده شایان تاسفدر که سفارتلرک ویرکو مسئله - سنده کی اصراری ، تعندی هپ تزویر ناویلدر . فقط دولتار آره سنده کی تزویر و تاویله قارشوده برشی یاییله مز . تزویر و تاویله قارشو میدان او قومق سیاست هروقت جائز اولمز . یا خود حکم: کینمک لازم نتیجه سی یانمز . چونکه او حکمده اوروبالیدر ! ونهایت اوده برانساندر . سقط ، ناقص حکم ویره ییلیر . بی غرض اولسه ده چوقاقغندن بری ذهنی طولدیر ان شیرلک تحت تأثیرنده در .

ایشته بو استملاک برو توقولی تنظیم ایتمکده بیوک بر احتیاط کوسترلیدیکی حالده تطبیقاتده یته بر چوق داعی شکایت و اختلاف حاللر اولبور . مع التألف بو برو توقول یابدینی وقت بعض جهتلرنده ذهول ایدمشدی . کرچه عالی و فوآد باشلر دکرلی آدلردی . مع مافیه بعض کورمه کاری شیرلر اولوردی . نهایت بونلر حقوق متخصی دکل ایدیلر . تعیراتک معناسنی ایلروده نه کی اختلافلر چیقسه جغنی ، ترجمه فرقنی کورمه زلردی . زیرا او یولده تحصیل کورماملاردی . اصل بوکی شیرلری کوزتمک ایکنجی درجه ده کی مأمورلرک وظیفه سی ایکن اولرده تکامل ایتدیلر . خلاصه بو برو توقول بعض مناقشه یه مساعد تعیرات سبیلله بسبتون اختلافی کسه مدیسه ده اورته یه یته بر اساس قونلمش دیمکدر . استملاک خصوصنده اجنبیلرک ، عین قوانینه ، عین محاکمه یه ، عین اصول و تکالیفه تابعیتی قلمبدر . اکر بو نظام بویله بر برو توقوله ربط ایدلماش اولسه یدی او وقت بو حق یک اوجوز ویرلمش اوله جقدی . مع مافیه یته دکر بهاسیله ویرلدی دینیه مز . اصل بویله برحق دکر بهاسیله ژاپونیا لیره ویردیلر یعنی بو سایه ده قایدو لاسیونلرینی قالدیردیلر) کیم بیلور دولت او وقت بونی یابه بیلیر میدی ؟ ... ایشته برلین معاهده سی زمانته واوندن از اولنه قدر قایدو لاسیون تطبیقاتجه وجوده کتیریلن تحولات بولردر . اوندن صکره کچن

دورخاقان سابق دوریدر . بودورده قایتولاسیونلرك الغاسنه دخل کلیسی اولان
تشکیلات عدلیه کی بر مؤسسه خیریه وجوده گلشدرکه بالطبع حق قضا مسائلی
جامعدر . بزم تشکیلات عدلیه اخیره مزك حق قضا مسائلی طبیعیه دکیشدر رسمی
لازمکیر . دولت تشکیلات عدلیه یی یابدینی زمان قایتولاسیونلرك صورت
اجرا سنده بر طاقم تعامل حاصل اولمشدی . بو تعامله نظراً تشکیلات
عدلیه من اوبله برشی اولدی که هانکی مسئلهده مأمورلریمز قوانین عدلیه یی
تطبیقه قالدقشهر قارشولرنده قایتولاسیون احکامی کی بر مانع ، بر حائل کوردیلر .
بو احکام قایتولاسیونلرك مثلرندن استخراج اولنماشدی . قایتولاسیونلرك
متننده توسیع ایدیلر چک هیچ برشی یوقدر . ذاتاً بومثلر یازلدینی وقت اوچوز
سنه صکره نه اوله جنی بونلردن نه کی احکام چیقاریله جنی نظر دفته آله مزدی .
بو احکام متندن دکل تعاملدن چقبوردی . ایکی سطرارق بر عباره تفسیر و تعامل
سببیه تشکیلات عدلیه من له کلیاً متخالف بر شکل آلمشدی . اوبله دینیه بیلور که تشکیلات
عدلیه دن برودوات علیه ایلر سفارتلر دائمی مجادله حائنده درلر دولت چالیشیر که
قایتولاسیونلر تشکیلات عدلیه سنه مانع اولسون ، اجانب حقندهده بو تشکیلات
تطبیق اولسون سفارتلر چالیشیر سه قایتولاسلر بر شکل قطعی آلسون . فقط
اورتهده بر محک یوق مادهلر هب مهم شیلر ! بعض مسئلهلر دولتك بعضلریده
سفارتلرك قبولیه بعضلریده عین ایلر تعاملی اولمش ، بعضاً خطا اولمش ، بعضاً
صواب ، بعضاًده ایش قاریشمش فقط ایش نتیجهده تقرر ایش ، بو کون تقرر
ایدن بعض تعاملی تصویب ایش ایشه بیلر مأمورین عدلیه بونلری نظراعتباره
آلغه مجبور اولور ، عکس حالده شکایت اولور . بو تشکیلات یکی بر طاقم
تعامللر حدونندهده سبب اولدی . فقط شیمدی بو مسائل مختلف فیها بیددی .
بوندن صوکره چیقارمی بیلیم ! البوم بو یولده یدی سکنر مسئله اختلافیلدر .
بز اولنرك دیدیکنی یایسه ق بیله موقت و بر دفعه یه شخصه -وص اولمق اوزره
یایوروز . اولنر بزم دیدیکمزی یایارسه اساسنه موافقت ایتمک شرطیه یایورلر .
والحاصل دولته ، سفارتلرده بواسکیمش احکام ایچنده چربینور ! ایکی یوز
سنه اول یازلمش هر کلن کنددی بیلدیکی کی معنا چیقارمش ، تطبیق ایش ،

بویله غیر حقوقی برشیده قاعده عمومی در دینک البته راحتسزلی موجب اولور طوغری بر نتیجه چیقمز .

برلین معاهده سندن اول دولتک قاپیتولاسیون اساسنه مستند بر مقاوله سی ده ا واردر . فقط بویچون یا بلمش ، عقل ایرمز ! بوده ایران ایله منعقد مقاوله در . دولتله ایرانک مناسباتی اسکی عهدده مندر جدر ، اسکی عهد احکامی متقابلاً یازلمش شیلردی . فقط از جمله - الکیکیسی اولان ۱۲۹۲ تاریخی دولتن تبعه سنک موقی معلوم دکل ! بالکنز فقره وارکه اونده (ایکی طرفک قونسولسری دیگر قونسولسارک حاز اولدقاری امتیاز ایدن مستفید اوله جقلر) دینش بویله فقره لرك مناسی امتیازات شخصیه عائددر ... طبیعی بر قونسولس دیگر قونسولس دن اشاعی طوتیله مز . بوانی برشی دکلدر ، فقط امتیاز ایشنجه دکل شخصیه جدر . الحاصل بومقاوله نیحون یا بلمش بیلنمز یا ؛ بومقاوله ایله ایران حکومتی دولتن قونسولسری ایچون حق قضا آداهش ، دولت بعضاً موافقت ایتش ، بعضاً ایتماش . بعضاً ده مساعده بولنش ، مثلاً ایران قونسولسی بر دعوا یه باقشد ، نیحون یا قیورسک ؟ ... دیماش و یا خود اعلامی اجرا ایتشده دولت سکوئی اختیار ایتش . دورمزده اجانبه اولان معاملاتمزد مأمورلر مزك دقتی بولنسی لازمدر . معلومدرکه مأمورلرک حسن ایفای وظیفه مسارعتی مقامات عالیه اولنلرک دقتنه متوقفدر . بیوکلرجه ایشه دقت ایدلیدی معلوم اولنجه هرکس ایشه دقت ایدر . و قتیله وظیفه ده تسبب و تکامل پک زیاده ایدی . بروالی ایله قونسولس اینی کوریشیرسه ایستدیکنی یا بدیرردی . بو قونسولس اینی آدمدرکبی شخصی معاملات مهم اموره اساس اتخاذا اولنوزدی . طبیعیدرکه بو حال بنه جهالت محصولی ایدی . شمیدی ایسه بوکبی مسائله دقت ایده جک ارباب مراق ، ارباب منوره چوقدر . و قتیله بویله بر جوق معاهده لر عقد ایدلمشدر . ایشه ایران مقاوله سیده بویله اساساً اینی یا بلماش ، فنانفی هیچ خاطره کلامش شیلردندر . زمانمزد ایسه بویله بر مقاوله بالطبع یا بله مز . بر آره لقی ایران شاهی مرحوم ناصر الدین استانبوله کلشدی . اقامته مخصوص زمان ایچون بعض مساعداتی متضمن باب عالیده بر تذکره واردر . طبیعی بومدت کچدکدن

صکریه آرتق بو مساعدنهك حكمی قاله مزدی . فقط بومساعده مقاوله یه داخل اولمش در . بومقاولهك شكلی ده غریبدر . معااهدهكل سفیر ایله خارجه نظارتی آرد سنده امضالمن بر مقاوله در . ایلروده بوزولمسی قولای اولوردیه بویه یاپلیدی ده انی اولمش ! .. بومقاوله ایله ایرانلیر قسماً قایتولاسیون ویرلش قسماً امتیازات متقابله طائمشدر . بومقاوله موجبنجه بزنده ایرانده امتیازلریمز اوله جق . نته کم وارددر . فقط باشلوچه فرقلر وارکه مقاوله یاپلیدی وقت بونلر نظردقت واحمیته آلملیدی .

بر کره ایرانده تبعه عثمانیه ایچون لازم اولان تأمینات بوراده ایران تبعه سی ایچون بی لزومدر . چونکه اوراده محکمه یوقدر . تبعه عثمانیه زده کیتسون ، مجتهدلردمی مراجعت ایتسون ؟ ...

ما بعدی وار

